

WPROWADZENIE:

Tytułowe zagadnienia stanowią próbę wspólnego przemyślenia i zrozumienia ogromnych zmian, jakie zaszły w naszej kulturze na przełomie XX i XXI wieku. Zapraszam Państwa do podjęcia refleksji na temat potrzeby **promowania humanitaryzmu międzyludzkiego i międzygatunkowego**. Mam na myśli działania edukacyjne zmierzające ku **kształtowaniu postaw szacunku do wszystkich istot żywych**. Obecnie ideę postrzegania ludzi z bytami nie-ludzkimi, **wzajemne uznanie** oraz **współzależność** i **odpowiedzialność** między nami wszystkimi – promuje nurt określany mianem **posthumanizmu**, gdzie podmiotowość definiowana jest w kontekście tzw. **ekofilozofii**. Mowa tu o **witalnej sile życia** wszelkich istot określanych mianem **zoe**. Teoria ta została wykorzystana w promowaniu hasła w postaci **zoe-centricznego egalitaryzmu**. Współpraca międzyludzka wpływa nie tylko na nas samych i na naszą tożsamość, ale także na sensowność przyjętych przez nas wartości, norm oraz zwyczajów, które w swoich skutkach promieniują na pozostałe istoty żywe.

ĆWICZENIA PLANOWANE NA WARSZTATACH:

1. Etymologiczne zagadki najważniejszych pojęć:
 - Etyka, humanitaryzm, gatunek, rasa, szowinizm gatunkowy, seksizm, dyskryminacja, patologia, etologia, stereotyp, kosmopolityzm, dobrostan.
2. Ćwiczenia rozpoznawcze podobnych i różnicujących cech nurtów podejmujących refleksje z zakresu humanitaryzmu międzygatunkowego:
 - Posthumanizm, animal studies, teoria praw zwierząt, ahimsa – zasada niewyrządzania zła, etyka niezależna, dyskursy ekologiczne.
3. Analiza tekstów:
 - **Braidotti Rosi, *Po człowieku***, tłumaczenie Joanna Bednarek, Agnieszka Kowalczyk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014, fragmenty.
 - **Encyklika *Laudato Si'* Ojca Świętego Franciszka** poświęcona trosce o wspólny dom z 24 maja 2015 roku, fragmenty.
 - **Lazari-Pawłowska Ija, *Zwierzę nie jest rzeczą*** [w:] red. nauk. Paweł J. Smoczyński, *Ija Lazari-Pawłowska: Etyka. Pisma wybrane*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Lublin 1992.
 - **Kotarbiński Tadeusz, *Przyroda pod władzą człowieka*** [w:] red. nauk. Paweł J. Smoczyński, *Tadeusz Kotarbiński: Pisma etyczne*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1987.
 - **Środa Magdalena, *Kryzys etyki tradycyjnej*** [w:] Tejże, *Etyka dla myślących. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2016.

- **Włodarczyk Justyna, *Rasa, klasa, płeć, gatunek. Metodologie w animal studies*** [w:] red. nauk. Zuzanna Ładyga, Justyna Włodarczyk, *Po humanizmie. Od technokrytyki do animal studies*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2015.
4. Zajęcia praktyczne oparte na interpretacji trzech ujęć praw zwierząt – od najsłabszego do najmocniejszego – w kontekście modelu skali przesuwnej (*the sliding-scale model*) – opracowanych przez **Davidą DeGrazia**:
- Prawa w znaczeniu statusu moralnego;
 - Prawa w znaczeniu równego poszanowania;
 - Prawa w znaczeniu przebijającym wartość użyteczności.
5. Dyskusja eksploracyjna:
- *Wychowanie jednostki i wspólnoty do wartościowego międzygatunkowego życia.*

NOTKA BIOGRAFICZNA:

Małgorzata Obrycka – doktor nauk społecznych, adiunkt w Instytucie Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Akademii Pomorskiej w Słupsku. Badaczka interesuje się filozofią wychowania, w szczególności problematyką kształtowania moralnej tożsamości współczesnego człowieka w kontekście etyki niezależnej i posthumanizmu.

**Serdecznie Państwa Zapraszam
Małgorzata Obrycka**